

UCHWAŁA NR XXIII/443/20
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 9 listopada 2020 r.

w sprawie przyjęcia stanowiska dotyczącego uczczenia 40-lecia Niezależnego Zrzeszenia Studentów.

Na podstawie § 16 ust. 2 Statutu Województwa Wielkopolskiego (tekst jednolity Dz. Urz. Woj. Wielk. z 2018r., poz. 8635) Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się stanowisko Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dotyczące uczczenia 40-lecia Niezależnego Zrzeszenia Studentów w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Sejmiku
Województwa
Wielkopolskiego

Małgorzata Waszak-Klepka

Załącznik do uchwały Nr XXIII/443/20
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z dnia 9 listopada 2020 r.

Stanowisko Sejmiku Województwa Wielkopolskiego dotyczące uczczenia 40-lecia Niezależnego Zrzeszenia Studentów

Czterdzieści lat temu powstało Niezależne Zrzeszenie Studentów, które było pierwszą oficjalnie działającą organizacją studencką przeciwstawiającą się władzom PRL. 22 września 1980 r. z inicjatywy m.in. działaczy krakowskiego i poznańskiego Studenckiego Komitetu Solidarności odbyło się w Warszawie spotkanie delegatów komitetów założycielskich NZS z najważniejszych wówczas ośrodków akademickich.

Studenci z wielkopolskich uczelni od początku uczestniczyli w organizowaniu ogólnopolskiej, niezależnej organizacji studenckiej. W dniach 12-14 września 1980 r. 300 studentów różnych poznańskich uczelni podpisało się pod deklaracją wskazującą na konieczność powołania demokratycznej organizacji studenckiej. W połowie września 1980 r. wyłonione zostały komitety założycielskie NZS Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i Politechniki Poznańskiej. W październiku 1980 r. zawiązały się komitety założycielskie NZS ma innych poznańskich uczelniach - Akademii Rolniczej, Akademii Medycznej, Akademii Ekonomicznej. W dniach 18-19 października 1980 r. na Politechnice Warszawskiej odbył się Zjazd Delegatów Komitetów Założycielskich Niezależnych Organizacji Studenckich, na którym przyjęto wspólną nazwę: Niezależne Zrzeszenie Studentów, oraz wybrano Ogólnopolski Komitet Założycielski, którego zadaniem było doprowadzenie do rejestracji organizacji. W skład Komitetu wszedł m.in: Mirosław Augustyn z UAM.

Zrzeszenie opowiadało się za przywróceniem praw i swobód akademickich, a zwłaszcza autentycznej samorządności szkół wyższych. NZS domagał się pluralizmu organizacyjnego w ruchu studenckim oraz przestrzegania podstawowych swobód politycznych oraz praw człowieka, postulował zmiany w programach nauczania, propagował wiedzę o wydarzeniach historycznych przemilczanych w mediach i podręcznikach oficjalnego nurtu, promował kulturę niezależną, a także wspierał polityczne działania „Solidarności”. Działacze NZS - w imię wolności, prawdy i demokratyzacji życia akademickiego i obywatelskiego - podejmowali wiele działań: drukowali i kolportowali ulotki, broszury i gazetki, organizowali demonstracje, bojkoty i strajki.

Działalności NZS nie przerwało wprowadzenie stanu wojennego i zmiana demokratycznie wybranych władz uczelni. Wielu działaczy NZS, uczestniczących w podziemnej walce z reżimem komunistycznym, doświadczyło różnorodnych represji i ich skutków - uwięzienia, dyskryminacji, utraty zdrowia lub wymuszonej emigracji. Większość czołowych działaczy Zrzeszenia została internowana - łącznie do końca 1982 r. internowano 410 członków NZS (w tym 192 działaczy uczelnianych i 13 pełniących funkcje ogólnopolskie). Największy proces studentów, zaangażowanych w działalność podziemną, miał miejsce w Poznaniu. W 1982 r. Służba Bezpieczeństwa rozbiła Akademicki Ruch Oporu, który powstał z inicjatywy działaczy NZS Politechniki Poznańskiej. Grupa oskarżonych była wyjątkowo liczna – w 1983 r. przed Sądem Wojsk Lotniczych w Poznaniu postawiono 27 osób.

Sejmik Województwa Wielkopolskiego z szacunkiem i uznaniem wspomina działaczy NZS, uczestników strajków i demonstracji studenckich oraz osoby zaangażowane w podziemną działalność wydawniczą, jak również anonimowych uczestników walki o wolność Polski i autonomię szkolnictwa wyższego. Sejmik Województwa Wielkopolskiego składa podziękowanie i oddaje hołd twórcom i kontynuatorom idei niezależnego ruchu studenckiego.

Uzasadnienie do uchwały Nr XXIII/443/20
Sejmiku Województwa Wielkopolskiego
z dnia 9 listopada 2020 r.

Zgodnie z brzmieniem § 16 ust. 2 Statutu Województwa Wielkopolskiego, w których Sejmik nie realizuje swoich uprawnień stanowiących, może wyrażać opinie, podejmować apele i zajmować stanowiska w formie uchwał.

Mając na uwadze wkład członków Niezależnego Zrzeszenia Studentów w działania opozycji antykomunistycznej oraz w działania na rzecz wolności i demokracji, zasadnym jest uhonorowanie zasług Niezależnego Zrzeszenia Studentów w tym zakresie.

W związku z powyższym, podjęcie przedmiotowej uchwały jest uzasadnione.